

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/150/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233170
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112233170.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 30.01.2014, č. k. 15C/37/2013-127, takto

r o z h o d o l i :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 9 odsek 1, odsek 2, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 3 Občianskeho zákonníka, ako i ustanovenia § 44 odsek 6 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Navrhovateľ sa svojím návrhom voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a nemajetkovej ujmy v sume 331,92 eur, z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenom čase. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 24.05.2004 bola na exekučný súd doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd vydal dňa 23.06.2004 poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré bolo doručené súdному exekútorovi dňa 01.07.2004. Dňa 18.11.2010 bol na exekučný súd doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktorý vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie k návrhu a aby súdu zaslal výúčtovanie trov exekúcie. Po dôjdení stanoviska 31.05.2011, exekučný súd 09.06.2011 uznesením č. k. 13Er/175/2004-26 vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.01.2012.

Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 18.11.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 odsek 8 Exekučného poriadku, pričom vzhľadom k tomu, že predmetné exekučné konanie začalo 19.05.2004, bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 44 odsek 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, podľa ktorého ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Mal za to, že uvedená právna úprava neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, k tomu došlo až s účinnosťou od 01.09.2005. S poukazom na ustanovenia § 238 odsek 1 Exekučného

poriadku, konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ako odsek 2 neustanovuje inak.

Mal za to, že exekučný súd sa v uvedenej exekučnej veci nedostal do omeškania a vykonaným dokazovaním mal preukázať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v tvrdení, že v predmetnej exekučnej veci došlo k omeškaniu v trvaní viac ako 203 dní, tvrdenia navrhovateľa boli preukázané ako nepravdivé.

Konštatoval, že na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy nebol splnený zákonný predpoklad konštatovania nesprávneho úradného postupu spôsobeného prietiahmi v konaní. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd SR, prípadne Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v súčasnom znení, by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Poukázal na skutočnosť, že návrh bol podaný v roku 2012, mal však za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výkladové pravidlo pri aplikácii pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

Dospel k záveru, že navrhovateľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal vznik a výšku škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s predmetným exekučným konaním a rovnako tak vznik a výšku nemajetkovej ujmy a taktiež nebolo možné konštatovať, že existuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a existenciou škody.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že odporcoví, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy v konaní neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarcu v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Záverom uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo

o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 175 eur z titulu náhrady škody a sumy 331,92 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku oprávneného, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4350009 povinným. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o tomto návrhu, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Nitra sp. zn. 13Er/175/2004 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 24.05.2004 doručená žiadosť súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému J. Y., o vymoženie 120,49 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica zo dňa 22.02.2004, N 836/2004, NZ 15339/2004. Okresný súd Nitra dňa 23.06.2004 vydal pod číslom 5403 004018* poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie predmetnej exekúcie. Dňa 21.11.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby vykonávaním exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Dňa 01.12.2010 exekučný súd vyzval súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára na vyjadrenie k návrhu na zmenu súdneho exekútora, na čo súdny exekútor reagoval dňa 31.03.2011. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 09.06.2011, č. k. 13Er/175/04-26, vyhovel návrhu oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Dňa 18.06.2012 exekučný súd uznesením č. k. 13Er/175/2004-29 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti rozhodnutiu podal odvolanie oprávnený, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre dňa 30.06.2014, č. k. 11CoE/149/2014 tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitnosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní.

Podľa § 44 odsek 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005 (v čase začatia exekučného konania), ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Zákonom č. 341/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. OSP v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol s účinnosťou od 01.09.2005 zmenený i Exekučný poriadok, okrem iného i jeho ustanovenie § 44, v ktorom sa doterajšie odseky 4 až 6 označili ako odseky 5 až 7 a § 44 odsek 7 znel: „Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora“. V prechodných a záverečných ustanoveniach účinných od 01.09.2005 zákon v ustanovení § 238 odsek 1 zakotvoval, že konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podľa § 238 odsek 2 sa ustanovenia § 34 odsek 1 až 3, § 37 odsek 4 a 5, § 46 odsek 3, § 47 odsek 3, § 58 odsek 5, § 134 odsek 2, § 136 odsek 3 a 4 a § 145 odsek 1 použijú aj na konania začaté pred 01.09.2005. Znamenalo to potom, že na rozhodnutie o zmene exekútora v exekučných konaniach začatých pred 01.09.2005, o ktorý prípad ide i v súdnej veci, sa nevzťahovala zákonná 30 dňová lehota tak, ako to správne ustálil i súd prvého stupňa. Za situácie, že zákonodarcu v danom prípade nestanovoval lehotu na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, nemohlo tak dôjsť zo strany exekučného súdu k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Zo strany exekučného súdu tak nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pretože po doručení návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (21.11.2010), postupujúc v intenciách platného § 44 odsek 6 Exekučného poriadku, vyzval dovtedy výkonom exekúcie povereného súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára na vyjadrenie sa k návrhu (01.12.2010) a následne po obdržaní jeho vyjadrenia (31.05.2011), vo veci rozhodol (09.06.2011). Uvedené zistenia preukazujú, že v postupe exekučného súdu, s ohľadom na okolnosti danej veci, nemožno vzhliadnuť žiadne prietahy. Správne preto súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, t. j. po preskúmaní podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nezistil naplnenie ani jednej z nich.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f/ OSP nezistil. V predmetnej veci sa pojednávanie (30.01.2014) navrhovateľ, ani jeho právny zástupca navrhovateľa nezúčastnili, svoju neúčasť neospravedlnili, pričom im predvolanie bolo doručené v dostatočnom predstihu (15.01.2014). K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že nerozhodnutím o zmene exekútora v zákonnej lehote nemohol navrhovateľovi ako účastníkovi exekučného konania vzniknúť stav právnej neistoty a škoda, ktorú si uplatňuje. Taktiež i ďalšie skutočnosti, namietané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu a preskúmaného rozhodnutia sa vôbec netýkajú. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa citoval právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.